

73: Buluntu Eşya

Tarık Ebu Abdullah

8 Ağu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum Tarık hocam, cevaplarsanız çok memnun olurum. Bir yerde unutulmuş bilgisayar buldum, bulmuş olduğum cihazın kendi içerisindeki bilgileri sorgulayarak sahibine ulaşamadım. Sahibinin beni veya benim onu bulma imkanı güç. Bu halde bu bilgisayar, Müslümanların faydasına kullanılmak üzere vakfedilir mi?

CEVAP

Aleykum selam ve rahmetullahi ve berekatuhû. Hamd âlemlerin rabbi olan Allah’a, salât ve selam efendimiz Rasûlullah’a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden mü’minlere olsun.

Değerli kardeşim, örfen insanlar için değerli olan ve insanların kaybettikleri takdirde önemseyecekleri ve arayacakları eşyaların bulunduğu yerde ve sahibine ulaşılması mümkün olan vesilelerle bir sene duyurulması vaciptir. İmam Buhari (*rahimehullah*)’ın tahriç ettiği hadiste Zeyd bin Halid el-Cuheni (*radiyallahu anhu*) şöyle der: “Bir adam Rasûlullah (*sallallahu aleyhi vesellem*)’e gelerek ona lukata’nın (buluntu eşyanın) hükmünü sordu. Rasûlullah (*sallallahu aleyhi vesellem*): **“Onun mahfazasını ve bağını belle ve bir sene ilân et. Sahibi gelirse ona iade et! Aksi takdirde onu nasıl istersen öyle yap!”** buyurdu.” Bunun için bir sene duyurduktan sonra bulan kişi buluntu eşyadan dilediği şekilde faydalanabilir. Ancak eşyanın sahibi bir sene sonra gelip eşyanın sahibi olduğunu ispat edebilirse bulan kişi eşyayı sahibine teslim etme mecburiyetindedir. Eşyanın kendisi kalmadığı takdirde mislini veya değerini teslim etme zorundadır. İmam Ebu Davud (*rahimehullah*)’ın Zeyd bin Halid el-Cuheni (*radiyallahu anhu*)’dan tahriç ettiği hadiste Rasûlullah (*sallallahu aleyhi vesellem*) şöyle buyuruyor: **“Onu (buluntu eşyayı) bir sene ilân et. Eğer arayıcısı gelirse ona ver. Eğer gelmezse onun mahfazasını ve ağız bağını belle ve ondan faydalan. Eğer arayıcısı çıkıp gelecek olursa onu kendisine iade et.”**

Ama örfen değerli olmayan veya değeri insanın önemseyip aramaya kalkışmayacak kadar düşük olanların duyurulması gerekmez. Bulan kişi bundan istifade edebilir. İmam Ebu Davud (*rahimehullah*)’ın tahriç ettiği hadiste Cabir bin Abdullah (*radiyallahu anhu*) şöyle der: “Rasûlullah (*sallallahu aleyhi vesellem*) bize kişinin bulduğu asa, ip, kamçı ve benzeri şeylerden yararlanmasına izin verdi.”

Senin bulduğun unutulmuş bilgisayara gelince muhakkak değerli eşyalardandır. Hem maddi değeri bakımından ve hem de içerdiği malumatlar bakımından. Binaen aleyh bulduğun yerde bir sene duyurman gerekir. Bir

afişle veya insanlara söyleyerek burada bir bilgisayar bulunduğunu yaymalısın. Bilgisayarın özelliklerini beyan etmezsin ki sahibini tanıyabilesin. Şayet bir seneye kadar kimse gelmezse bilgisayardan dilediğin şekilde faydalanabilirsin veya dilersen vakfedebilirsin. Ama bir seneye kadar bilgisayar sana emanettir ve emanete uygun şekilde korumalısın. Şayet bir sene sonra sahibi belli olsa bilgisayarı ona iade etmen gerekir. Vakfedilmiş, satılmış veya başka bir surette bilgisayarın elden çıkmış olması durumunda ya misli bir bilgisayar veya parasal değeri sahibine teslim edilmesi lazım gelir. Allah-u Alem.

Allah'a hamd ve Rasûlü Muhammed'e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.